



Raadsvergadering

Zaaknummer Z25146929

Onderwerp: Raadsvoorstel financiële jaarstukken Recreatieschap Twiske-Waterland

Portefeuillehouder: Wethouder Dijkshoorn

Aan de raad.

Voorstel

1. Instemmen met de jaarstukken 2025, de begrotingswijziging 2026, de programmabegroting 2027 en de Verordening financieel beheer Recreatieschap Twiske-Waterland;
2. De besluitvorming hierover middels bijgevoegde zienswijze versturen naar het Dagelijks Bestuur van Recreatieschap Twiske-Waterland.

Kern van het voorstel, samenvatting

Het Dagelijks Bestuur van Recreatieschap Twiske-Waterland biedt de volgende stukken aan:

- jaarstukken 2025 Recreatieschap Twiske-Waterland;
- begrotingswijziging 2026 Recreatieschap Twiske-Waterland;
- programmabegroting 2027 Recreatieschap Twiske-Waterland;
- wijziging Verordening financieel beheer Recreatieschap Twiske-Waterland.

Volgens de Wet gemeenschappelijke regelingen kunnen de deelnemende gemeenten binnen twaalf weken een zienswijze over de stukken naar voren brengen. Het Dagelijks Bestuur voegt de commentaren waarin de zienswijzen zijn vervat bij de ontwerp-programmabegroting en de begrotingswijziging en legt deze voor aan het Algemeen Bestuur. Deze worden voor 15 juli 2026 ter goedkeuring toegezonden aan de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Er is waardering voor de inspanningen in de begroting 2027 van Twiske-Waterland, met name voor de voorgestelde bezuinigingen en de focus op een financieel gezonde organisatie. Tegelijkertijd wordt geconstateerd dat de afgesproken kostenreductie van 5% niet volledig is verwerkt. De jaarstukken 2025, de begrotingswijziging 2026 en de programmabegroting 2027 geven verder geen aanleiding tot een negatieve zienswijze, waardoor met de stukken kan worden ingestemd.

Beleidsdoelstelling / Maatschappelijk effect

De gemeenteraad heeft op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen een kaderstellende en controlerende rol. De raad kan een zienswijze indienen op de financiële stukken van het recreatieschap en daarmee richting geven.

Het stimuleren van recreatiemogelijkheden voor onze inwoners behoort tot de kerntaken. Het Recreatieschap voorziet in een behoefte aan openluchtruimte in de directe woonomgeving. De recreatiegebieden voorzien in een grote behoefte bij het publiek.



Toelichting en argumenten

Jaarstukken 2025

Het financiële resultaat is beter dan vooraf begroot. De jaarrekening laat over 2025 een negatief resultaat zien van € 51.483, terwijl een negatief resultaat van € 181.793 was begroot. Het positieve verschil van € 130.310 wordt verklaard door:

- Hogere parkeeropbrengsten (€ 52.000 positief) door stijgende bezoekersaantallen die met de auto het gebied in komen;
- Hogere opbrengsten uit evenementen (€ 25.000 positief) doordat de variabele vergoeding, afhankelijk van aantal verkochte tickets, hoger is dan begroot;
- Hogere huur- en overige opbrengsten (€ 25.000 positief). In 2025 is een huurovereenkomst grond voor woonunits Oekraïners afgesloten en zijn hogere opbrengsten gerealiseerd door onder andere de verkoop van houtsnippers en een subsidie uit het restauratiefonds.
- Lagere kosten voor verzekeringen (€ 16.000 positief) onder andere doordat een groter deel van de kosten is doorbelast aan ondernemers dan begroot;
- Lagere kosten incidentele projecten (€ 15.000 positief);
- Minder uitgegeven aan externe promotie werkzaamheden dan begroot (€ 13.000 positief);
- Lagere externe kosten voor WOO-verzoeken (€ 10.000 positief);
- Hogere kosten voor programmasturing (€ 29.000 negatief). In 2025 zijn op verzoek van het bestuur bezuinigingsscenario's uitgewerkt. Ook is gekeken naar mogelijkheden om het verdienvermogen te verhogen van bestaande en eventueel nieuwe (commerciële) activiteiten. Daarnaast zijn er extra werkzaamheden gepleegd voor de governance discussie;
- Diverse posten (€ 3.000 positief).

Participantenbijdragen

Zoals afgesproken in de gemeenschappelijke regeling wordt de participantenbijdrage jaarlijks geïndexeerd. Voor 2025 was de index 6,20%. Ook is een eenmalige verlaging van de participantenbijdrage van € 73.000 doorgevoerd in 2025 conform het besluit van het algemeen bestuur van juli 2024. Na verwerking van deze verlaging komt de index uit op 3,70%.

Begrotingswijziging 2026

De begrotingswijziging van Twiske-Waterland over 2026 sluit met een toevoeging aan de reserves van € 71.606, terwijl in de programmabegroting een onttrekking van € 117.249 was voorzien. Het voordelige resultaat van € 188.855 is het gevolg van de volgende voor- en nadelige wijzigingen in de begroting:

- Lagere kosten incidentele projecten (€ 181.000 voordeel). In 2025 heeft het AB twee nieuwe bestemmingsreserves vastgesteld, te weten bestemmingsreserve groot onderhoud en vervanging toiletgebouwen en bestemmingsreserve Twiske Poort en is besloten om de uitvoeringskosten te dekken uit deze bestemmingsreserves. Ten tijde van de programmabegroting 2026 waren deze specifieke bestemmingen nog niet bekend en is er een algemene stelpost van € 200.000 opgenomen. In deze begrotingswijziging is de stelpost niet meer opgevoerd. Het resterende verschil wordt vooral verklaard door projecten die zijn doorgeschoven van 2025 naar 2026;
- Hogere opbrengsten betaald parkeren (€ 107.000 voordeel). Dit wordt verklaard door het toenemend aantal bezoekers dat met de auto in het schap komt en het besluit van het AB, naar aanleiding van het



rapport 'bezuiniging en optimalisering financiën', om de parkeertarieven aan te passen (AB vergadering december 2025);

- Lagere participantenbijdrage (€ 57.000 nadeel). In december 2025 heeft het AB n.a.v. het rapport 'bezuiniging en optimalisering financiën' besloten tot een structurele verlaging van de participantenbijdrage van € 44.000 en een incidentele verlaging van € 12.500. Deze beide verlagingen van de participantenbijdrage zijn verwerkt in de begrotingswijziging;
- Hogere kosten inzet Programmasturing (€ 29.000 nadeel). De laatste jaren zijn de werkzaamheden op het vlak van omgevingsmanagement bij met name deze afdeling toegenomen;
- Hogere advieskosten m.b.t. wegenverkeerswetgeving (€ 12.000 nadeel);
- Overige afwijkingen (€ 1.000 nadeel).

Programmabegroting 2027

De programmabegroting 2027 sluit met een positief saldo van € 187.174.

Bij de jaarlijkse evaluatie van het ontwikkelprogramma in het najaar is meer bekend over de stand van zaken van alle projecten. Om deze reden wordt samen met het ontwikkelprogramma ook de financiële meerjarenplanning jaarlijks geactualiseerd.

De totale begrote lasten liggen € 36.000 lager dan vorig jaar. De belangrijkste verklaringen zijn:

- Actualisering van incidentele projecten (€ 171.000 voordeel). Ten opzichte van 2026 zijn de geraamde lasten van incidentele projecten in 2027 aanzienlijk lager. Grote projecten, zoals Landvasten Laag-Holland en de financiële bijdrage steigers Oostzaan en Wormerland, zullen zijn afgerond in 2026. Deze kosten drukken dus niet meer in de begroting van 2027;
- In 2027 houdt het bestuursbureau op te bestaan en zullen de taken worden overgebracht naar Recreatie Noord-Holland. De verwachte besparing is € 15.000 (voordeel);
- Indexering van 2027 ten opzichte van 2026 (€ 124.000 nadeel). De bedrijfskosten zijn in 2027 geïndexeerd met 3,24% (nieuwe indexatiemethode op basis van de verwachtingen van het Centraal Economisch Plan);
- Extra kosten voor beheer en onderhoud Markermeerdijken (€ 28.000 nadeel) ten opzichte van 2026. Gedurende 2026 zullen meer modules worden opgeleverd en dat betekent voor 2027 ook hogere beheer en onderhoudskosten;
- Overige posten (€ 2.000 voordeel).

De begrote baten zijn € 80.000 hoger dan de begroting 2026 na wijziging. Dat verschil wordt veroorzaakt door:

- Indexering van 2027 ten opzichte van 2026 (€ 111.000 voordeel). De participantenbijdrage is conform de nieuwe indexatiemethode op basis van de verwachtingen van het Centraal Economisch Plan met 3,24% verhoogd. Tevens zijn de huren en pachten geïndexeerd;
- Geen incidentele korting op participantenbijdrage in 2027 (€ 13.000 voordeel). In het AB van december 2025 is besloten om, naast de structurele verlaging van € 44.000, een eenmalige incidentele verlaging van de participantenbijdrage van € 12.500 in 2026 door te voeren. De incidentele verlaging geldt niet meer voor 2027;
- De verwachte subsidie is in 2027 lager dan in 2026 (€ 50.000 nadeel). Dit heeft te maken met de afronding van het subsidie project 'landvasten Laag-Holland in 2026. In dat jaar wordt nog € 50.000 subsidie baten geboekt en deze vervalt in 2027;
- Overige posten (€ 6.000 voordeel).



Bovenstaande bewegingen resulteren in een hogere toevoeging aan de reserves van € 115.568 (voordeel) ten opzichte van de toevoeging in 2026 (van € 71.606). De totale toevoeging in 2027 komt daarmee op € 187.174. De stand van de totale reserves zal per 31-12-2027 naar verwachting € 5.624.452 bedragen.

Verordening financieel beheer

Met ingang van 2025 is de landelijke regelgeving voor verantwoording over de financiële rechtmatigheid aangescherpt. Daarom heeft het recreatieschap een kader voor specifiek de begrotingsrechtmatigheid vastgesteld, die nu in deze verordening is verwerkt. Ook is de verordening geactualiseerd wat betreft de fiscale aspecten.

Kanttelingen en alternatieven

De belangrijke risico's voor Twiske-Waterland zijn:

- Verminderde inkomsten door: Afgelasten van evenementen;
- Verminderde inkomsten door: Beleid;
- Milieuvervuiling van bv. grond/water;
- Overmacht door: Pandemieën/(vogel)ziektes, predatoren en nieuwe invasieve soorten;
- Overmacht door: Klimaatveranderingen
(brand/hittestress/droogte/stormen/verzilting/piekbuien).

De kwantificering van de risico's leidt tot een gewenst weerstandsvermogen van € 762.500,-. De huidige weerstandscapaciteit ligt boven het niveau van de berekende risico's.

Financiële middelen en effecten begroting

1. Algemeen financieel beeld

De jaarstukken laten een financieel gezond recreatieschap zien met een totale last van € 4,23 miljoen en baten van € 4,18 miljoen. De stukken tonen een licht negatief resultaat van € 51.483. Dit is echter aanmerkelijk beter dan het begrote negatieve resultaat van € 181.793. Dit voordeel wordt met name veroorzaakt door hogere inkomsten uit parkeren, evenementen en verhuur (evenals in 2024), en lagere kosten dan begroot op diverse posten zoals verzekeringen en promotie.

Voor de gemeente Edam-Volendam betekent dit een financiële bijdrage van € 40.255 in 2025 (een lichte stijging t.o.v. 2024) binnen een gezonde exploitatie. Het feit dat het recreatieschap de begroting beter heeft weten te realiseren dan verwacht, biedt vertrouwen in de financiële beheersing.

2. Reserves en weerstandsvermogen

De algemene reserve vertoont op het eerste gezicht een forse daling van € 2,79 miljoen naar € 1,14 miljoen. Dit is echter het gevolg van de vorming van twee nieuwe bestemmingsreserves (Twiske Poort en toiletgebouwen) van respectievelijk € 679.000 en € 830.000. Dit is een bewuste en transparante keuze die past bij de langjarige investeringsplannen en het onderhoud van belangrijke infrastructuur en diverse voorzieningen.

De totale reserves en voorzieningen (€ 5,7 miljoen) zijn ruim toereikend ten opzichte van het berekende weerstandsvermogen van € 762.500. Dit geeft voldoende buffer om financiële risico's op te vangen zonder dat de exploitatie hiermee wordt belast. Ook deze handelswijze geeft vertrouwen in het financiële beheer voor de toekomst.



3. Exploitatie en participantenbijdrage

De bijdragen van de deelnemende gemeente zijn uiteindelijk met 3,7% geïndexeerd, ondanks een initiële index voor 2025 van 6,2% en 8,2% in 2024. Het duidt op een inspanning van het recreatieschap om de lasten voor participanten beheersbaar te houden. De bijdrage van Edam-Volendam blijft met 1,33% relatief beperkt, maar is belangrijk in het kader van regionale samenwerking.

De exploitatie laat een structurele dekking zien met een sluitende exploitatie, waarbij het recreatieschap actief werkt aan het verhogen van eigen inkomsten via evenementen, parkeren en verhuur. Dit is positief en draagt bij aan een duurzame exploitatie.

4. Investerings en kapitaalgoederen

Er is een duidelijke focus op onderhoud en investeringen in kapitaalgoederen, met een beheerplan dat jaarlijks wordt geactualiseerd conform CROW-normen. Projecten als het beheer van verhardingen, civiele kunstwerken, groen en openbare voorzieningen worden adequaat uitgevoerd binnen budget. De vorming van de bestemmingsreserves voor Twiske Poort en toiletgebouwen toont dat het recreatieschap proactief investeert in het toekomstbestendig maken van het gebied, wat aansluit bij de belangen van Edam-Volendam en de bredere regio.

5. Risicobeheersing

Het recreatieschap heeft een uitgebreide risico-inventarisatie uitgevoerd met een gewenst weerstandsvermogen van € 762.500. De grootste risico's betreffen het afgelasten van evenementen, beleidsveranderingen, milieuvervuiling, pandemieën en klimaatveranderingen. Voor deze risico's zijn passende beheersmaatregelen en reserveringen getroffen.

Er is waardering voor de inspanningen in de begroting 2027 van Twiske-Waterland, met name voor de voorgestelde bezuinigingen en de focus op een financieel gezonde organisatie. Tegelijkertijd wordt geconstateerd dat de afgesproken kostenreductie van 5% niet volledig is verwerkt. De jaarstukken 2025, de begrotingswijziging 2026 en de programmabegroting 2027 geven verder geen aanleiding tot een negatieve zienswijze, waardoor met de stukken kan worden ingestemd.

Uitvoering of vervolgproces

Het dagelijks bestuur voegt uw zienswijze bij de jaarstukken, ontwerp-programmabegroting en de begrotingswijziging en legt deze voor aan het algemeen bestuur. Het algemeen bestuur neemt op 1 juli a.s. het besluit om de jaarstukken vast te stellen. Deze worden dan vóór 15 juli 2026 ter goedkeuring toegezonden aan de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Participatie en communicatie

Na besluitvorming door uw raad wordt het bestuur van het recreatieschap per brief geïnformeerd over het besluit van de gemeente Edam-Volendam.

Rapportage en evaluatie

Bij de jaarlijkse evaluatie van het ontwikkelprogramma in het najaar is meer bekend over de stand van zaken van alle projecten. Uw raad zal daarover dan ook in het najaar worden geïnformeerd. Om deze reden wordt samen met het ontwikkelprogramma ook de financiële meerjarenplanning jaarlijks geactualiseerd.



Achterliggende documenten en eerder genomen besluiten

Besluitvorming door de raad over de jaarstukken 2024, de begrotingswijziging 2025 en de programmabegroting 2026 heeft vorig jaar plaatsgevonden op 22 mei 2025:

[Dossiers - Zienswijze financiële jaarstukken Recreatieschap Twiske-Waterland - iBabs](#)

Bijlagen

1. Zienswijze Financiële jaarstukken Recreatieschap Twiske-Waterland
2. Uitnodigingsbrief zienswijze financiële jaarstukken recreatieschap Twiske-Waterland
3. Infographic bij de jaarstukken 2025
4. Jaarstukken Twiske-Waterland 2025
5. Begrotingswijziging 2026
6. Programmabegroting 2027
7. Verordening financieel beheer Twiske-Waterland met wijzigingen 2026
8. Verordening financieel beheer was-wordt overzicht.

Edam-Volendam, d.d.

Het college van burgemeester en wethouders van Edam-Volendam,

de secretaris,
N.A. Hellingman-Kuiper

de burgemeester,
R.J. Beukers.

Dit voorstel is elektronisch ondertekend. Dit is na besluitvorming zichtbaar op de volgende pagina.

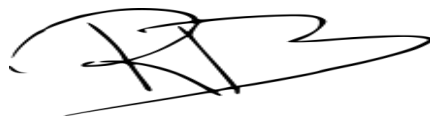
Transactiebewijs iBabs digitale handtekening

Beukers, R.J. (Rick)

r.beukers@edam-volendam.nl

24-06-2026 14:22

f70af106b142099c8be73c5d62845d6967b3cb6dc5838210962d62ad32e88441

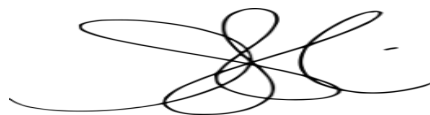
A handwritten signature in black ink, appearing to be 'RJB', enclosed within a large, loopy, horizontal oval shape.

Hellingman (Gemeentesecretaris), N. (Nanda)

n.hellingman@edam-volendam.nl

24-06-2026 16:06

9beee65f4cc96ca9b827752209a799a18823c679d77008f734609c93dd79673c

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'N. Hellingman', enclosed within a large, loopy, horizontal oval shape.